

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 18 marca 2019 r.

DSKKZ-WKD.0916.1.2018.MBS

Pani
Ewa Mańkiewicz-Cudny
Pan
Mariusz Płaczkiewicz

Naczelna Organizacja Techniczna
Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych
ul. Czackiego 3/5
00-043 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art.47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art.6 ust.3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w okresie od 3 września 2018 r. do 15 września 2018 r. przeprowadziło kontrolę w Naczelnej Organizacji Technicznej Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych (dalej NOT) z siedzibą w Warszawie przy ul. Czackiego 3/5, w zakresie prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym wykorzystania dotacji przekazanej na realizację zadania publicznego pn. „Organizacja i przeprowadzanie olimpiad i turniejów w latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019”.

Zakres kontroli obejmował prawidłowość realizacji ww. zadania, w tym w szczególności:

- stopień realizacji zadania;

¹Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej:

1. Marianna Brzozowska-Skwarek, ekspert w Departamencie Strategii Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego na podstawie upoważnienia nr 25/2018.
2. Anna Bąkiewicz, główny specjalista w Departamencie Strategii, Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego na podstawie upoważnienia nr 26/2018.

- efektywność, rzetelność i jakość realizacji zadania;
- prawidłowość wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Na podstawie wyników kontroli, pozytywnie oceniono realizację zadania publicznego, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niewniesienia wkładu własnego na realizację zadania w kwocie określonej w umowie (zgodnie z ofertą stanowiącą załącznik do umowy) oraz prowadzenia dokumentacji finansowej związanej z realizowanym zadaniem. Przeprowadzona kontrola wykazuje, że założone cele zadania publicznego zostały zrealizowane, tj. przeprowadzono w roku szkolnym 2016/2017 oraz 2017/2018 trójstopniowe zawody ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy Technicznej.

W wyniku ogłoszonego przez Ministra Edukacji Narodowej konkursu na realizację zadania publicznego pn. „*Organizacja i przeprowadzenie olimpiad i turniejów w latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019*”, w dniu 26 września 2016 r. zawarta została umowa nr MEN/2016/DKZU/920 pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej a NOT. Przedmiotem umowy było zorganizowanie i przeprowadzenie do 31 sierpnia 2019 roku trzech edycji trójstopniowych zawodów ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy Technicznej.

Na realizację ww. zadania przewidziano przekazanie środków publicznych w łącznej wysokości 987 857,00 zł, w formie siedmiu transz:

- 1) I transza - w 2016 r. - w wysokości 46 034,00 zł w ciągu 30 dni od daty podpisania umowy;
- 2) II transza - w wysokości 100 000,00 zł do 15 stycznia 2017 r.;
- 3) III transza - w wysokości 232 570,00 zł po wejściu w życie ustawy budżetowej na 2017 r., jednak nie później niż 28 lutego 2017 r. oraz po zaakceptowaniu rozliczenia finansowego I transzy i sprawozdania merytorycznego,
- 4) IV transza - w wysokości 100 000,00 zł do 15 stycznia 2018 r.,
- 5) V transza - w wysokości 232 570,00 zł po wejściu w życie ustawy budżetowej na 2018 r., jednak nie później niż 28 lutego 2018 r. oraz po zaakceptowaniu rozliczenia finansowego II i III transzy i sprawozdania merytorycznego,
- 6) VI transza - w wysokości 100 000,00 zł do 15 stycznia 2019 r.,
- 7) VII transza - w wysokości 176 683,00 zł po wejściu w życie ustawy budżetowej na 2019 r., jednak nie później niż 28 lutego 2019 r. oraz po zaakceptowaniu rozliczenia finansowego IV i V transzy i sprawozdania merytorycznego.

Kontrolą zostały objęte środki publiczne przekazane w 2016 r., w 2017 r. oraz w 2018 r. w ramach I, II, III, IV i V transzy w łącznej wysokości 711 174,00 zł.

Kontrolą objęto okres od 26 września 2016 r. do 31 sierpnia 2018 r., tj. od daty podpisania umowy do zakończenia trzeciego etapu drugiej edycji Olimpiady Wiedzy Technicznej.

Ocenę kontrolowanej działalności uzasadniają ustalenia z kontroli.

1. Stopień realizacji zadania, osiągnięcie założonych celów zadania.

Osiągnięte zostały główne założone cele zadania, tj. przeprowadzono w roku szkolnym 2016/2017 oraz 2017/2018 trójstopniowe zawody ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy Technicznej.

Zawody Olimpiady Technicznej mają charakter indywidualny i obejmują 3 etapy. Odbywają się w dwóch grupach tematycznych: grupa elektryczno-elektroniczna i grupa mechaniczno-budowlana. Olimpiada skierowana jest do uczniów liceów ogólnokształcących i techników.

Zawody I stopnia (szkolne) polegają na wskazaniu poprawnych odpowiedzi na 15 pytań testowych i na rozwiązaniu trzech zadań spośród sześciu. Zadania dotyczą techniki. Testy i zadania są przygotowywane przez Komitet Główny OWT i dostarczone uczestnikom w dniu zawodów za pośrednictwem Komitetów Okręgowych OWT. Prace są sprawdzane przez komisje/jury, których skład ustalają Komitety Okręgowe OWT. W skład komisji/jury, w zależności od liczby nadesłanych prac, wchodzi od jednej do pięciu osób. Są to nauczyciele fizyki, przedmiotów zawodowych i nauczyciele akademicy. Kwalifikacji uczestników do zawodów II stopnia dokonuje Komitet Okręgowy OWT, przyjmując, że uczestnik zawodów I stopnia powinien uzyskać minimum 16 punktów.

W zawodach I stopnia uczestniczyło: w roku szkolnym 2016/2017 – **7 631** uczniów, w roku szkolnym 2017/2018 – **7 519** uczniów.

Zawody II stopnia (okręgowe) polegały na rozwiązaniu zadania z zastosowania informatyki w technice lub zadania optymalizacyjnego oraz rozwiązaniu 2 spośród 3 zadań w wybranej uprzednio grupie tematycznej: elektryczno-elektronicznej lub mechaniczno-budowlanej. W zawodach II stopnia uczestniczyło: w roku szkolnym 2016/17 – **1 064 uczniów**, w roku szkolnym 2017/18 – **514 uczniów**.

Do zawodów III stopnia (centralnych) mają prawo przystąpić uczniowie, którzy są umieszczeni na liście Komitetu Okręgowego OWT i których prace wytypowano do ostatecznej oceny przez KG OWT. Na liście tej mogą się znaleźć wyłącznie zawodnicy, którzy uzyskali w ocenie Komitetu Okręgowego nie mniej niż 40 punktów. Ostateczną decyzję o zakwalifikowaniu zawodników do zawodów III stopnia podejmuje i ogłasza Komitet Główny OWT, który stosuje jednolite kryteria oceny prac i klasyfikacji dla wszystkich zawodników zgłoszonych przez Komitety Okręgowe (zadania sprawdzają autorzy). Zawody III stopnia polegają: na rozwiązaniu w pierwszym dniu zawodów, dwóch spośród trzech zadań oraz w drugim dniu zawodów problemu technicznego w danej grupie tematycznej. Do zawodów tych Komitet Główny kwalifikuje kilkudziesięciu zawodników, którzy uzyskali najlepsze wyniki i jednocześnie

uzyskali co najmniej 51% punktów możliwych do zdobycia podczas zawodów II stopnia.

W zawodach III stopnia uczestniczyło:

- w roku szkolnym 2016/2017 - **64** uczniów, w tym było: **30** laureatów i **33** finalistów olimpiady:
 - grupa elektryczno-elektroniczna: 12 laureatów, 19 finalistów,
 - grupa mechaniczno-budowlana: 18 laureatów, 14 finalistów;
- w roku szkolnym 2017/2018 – **81** uczniów, w tym było: **30** laureatów i **48** finalistów:
 - grupa elektryczno-elektroniczna 12 laureatów, 21 finalistów,
 - grupa mechaniczno-budowlana 18 laureatów, 27 finalistów.

Potencjalni odbiorcy/uczestnicy olimpiady w roku szkolnym:

- **2016/17** LO - 485 418 uczniów, Technika - 505 888 uczniów
- **2017/18** LO - 474 408 uczniów, Technika - 503 151 uczniów.

Liczba uczestników olimpiady w poszczególnych etapach w stosunku do populacji uczniów wyrażona w procentach:

2016/17

- Etap I 0,77 %
- Etap II 0,11 %
- Etap III 0,006%

2017/18

- Etap I 0,77%
- Etap II 0,05%
- Etap III 0,008%

Przedstawione mierniki wskazują, że zainteresowanie olimpiadą w ostatnich dwóch latach szkolnych utrzymuje się niemal na tym samym poziomie. Zauważalny jest procentowy wzrost laureatów i finalistów olimpiady w kolejnym roku szkolnym.

2. Prawidłowość wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania.

W okresie objętym kontrolą Zleceniobiorcy została przekazana kwota 711 174,00 zł. Na koncie wyodrębnionym na potrzeby organizowania olimpiady na dzień 31.08.2018 r. (tj. ostatni dzień okresu objętego kontrolą) znajdowała się niewykorzystana kwota dotacji w wysokości 127 264,28 zł. Kontrolą objęto wykorzystaną kwotę dotacji tj. 583 909,72 zł. W 2017 roku organizator olimpiady zwrócił 12 448,97 zł niewykorzystanej dotacji. W ocenie kontrolujących, pozostała kwota dotacji, pomniejszona o zwróconą na rachunek MEN kwotę, została wykorzystana na pokrycie kosztów realizacji zadania.

W roku 2016 i 2017 wystąpiły przypadki zwiększania danego wydatku w ramach przyznanej dotacji, które nie wymagały zgody Ministerstwa Edukacji Narodowej, ponieważ dotyczyły zmian mniejszych niż 20% danej pozycji kosztorysu i nie dotyczyły administrowania i zarządzania zadaniem.

Organizator nie przedstawił w trakcie trwania kontroli dokumentów potwierdzających wniesienie pełnego wkładu własnego deklarowanego

na rok 2017 r. w pozycjach wskazanych w ofercie. Zgodnie z § 3 ust. 4 umowy i ofertą, wkład własny Zleceniobiorcy na pokrycie całkowitych kosztów realizacji zadania w okresie objętym kontrolą powinien wynosić po 50 000, 00 zł. w roku 2017 i 2018. Udokumentowany przez organizatora olimpiady wkład własny na rok 2017 w pozycjach zadeklarowanych w ofercie wynosił 18 267,03 zł. W trakcie kontroli organizator przedstawił kalkulację ponoszonych przez siebie kosztów organizacji Olimpiady Wiedzy Technicznej (OWT), wynikających z wniesienia przez niego wkładu rzeczowego i wskazał, że w każdym roku kalendarzowym realizacji zadania związanego z organizacją i przeprowadzeniem OWT wynosiły one po 88 704,00 zł. Zatem, w 2017 r. w sumie wkład własny organizatora wynosił 106 971,03 zł. Ponieważ jednak nie był zawarty stosowny aneks do umowy (zgodnie z § 15 ust. 1 umowy), który umożliwiłby zaliczenie na poczet wkładu własnego kosztów wkładu rzeczowego związanego z organizacją OWT, tylko kwota 18 267,03 zł może być zaliczona na poczet wywiązania się organizatora ze zobowiązań wynikających z umowy (§ 3 ust. 4 umowy).

W związku z tym stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na nienależnym wykonaniu przez Zleceniobiorcę umowy w zakresie wniesienia wkładu własnego. Pozycje, wskazane w ofercie na organizację i przeprowadzenie OWT, w których w kalkulacji kosztów realizacji zadania w 2017 r. zadeklarowano wniesienie wkładu własnego w wysokości 50 000,00 zł., zostały sfinansowane ze środków dotacji w kwocie wyższej niż to określono w umowie, co oznacza, że środki z dotacji zostały pobrane w nadmiernej wysokości.

Zgodnie z § 1. ust. 5 Załącznik nr 3 do ogłoszenia o konkursie (*Zasady przyznawania i rozliczania dotacji*), który stanowi, że w przypadku stwierdzenia, że środki dotacji zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości, Ministerstwo Edukacji Narodowej żąda zwrotu tej części dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. W związku z tym, Zleceniobiorca, zgodnie z § 1. ust. 6 Załącznik nr 3 do ogłoszenia o konkursie, zobligowany jest do zwrotu na rachunek bankowy Ministerstwa Edukacji Narodowej kwoty dotacji w wysokości 29 861,34 zł² wraz z należnymi odsetkami.

3. Prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Wykorzystanie dotacji zostało udokumentowane w sposób umożliwiający identyfikację wszystkich planowanych zadań i ocenę realizacji zadania.

Analiza dokumentacji wykazała, że:

² Wysokość kwoty dotacji, która ma być zwrócona została wyliczona w następujący sposób: wkład własny w 2017 r. - ((kwota dotacji zwrócona)/(wysokość dotacji)* wkład własny w 2017 r.) - udokumentowany wkład własny w 2017 r. zgodny z ofertą.

- 1) Dokumenty objęte kontrolą dotyczące realizacji zadania potwierdziły wydatkowanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem i w terminach określonych w umowie.
- 2) Dokumentacja merytoryczna dotycząca realizacji zadania potwierdza realizację działań określonych w ofercie i obejmuje: dokumentację w sprawie powołania olimpiady, prace pisemne uczestników olimpiady zarówno II jak i III stopnia, informatory olimpiady i tematy zawodów, listy laureatów i nauczycieli, którzy przygotowywali laureata do olimpiady oraz listy finalistów.
- 3) Środki z dotacji były przechowywane na wyodrębnionym na potrzeby organizacji olimpiady rachunku bankowym.
- 4) Zleceniobiorca prowadził wyodrębnioną dokumentację księgową środków otrzymanych w ramach dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków w sposób umożliwiający identyfikację kosztów i wydatków dotyczących realizacji zadania.
- 5) Księgowość była prowadzona z uwzględnieniem zasady, że dokumenty finansowe były opisane (ostemplowane) treścią „Sfinansowane z dotacji MEN - umowa nr MEN/2016/DKZU/920 w kwocie....”, a opisy dokumentów zawierały przeznaczenie dokonanych zakupów.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości dotyczące dokumentacji finansowo-księgowej zadania, tj.:

- 1) Nie na wszystkich dokumentach księgowych widniała adnotacja, że zostały one sprawdzone pod względem rachunkowym i formalnym oraz dokumenty te nie posiadały opisów pod jaką pozycją zostały zaksięgowane. Zgodnie z §5 ust. 1 umowy Zleceniobiorca jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji księgowej zadania publicznego zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt. 6 ww. ustawy dowód księgowy powinien zawierać co najmniej stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.
- 2) Nie wszystkie dokumenty księgowe dotyczące wyżywienia zawierały informację o liczbie posiłków i kosztów jednostkowych posiłku. Wystąpiły również przypadki dokumentów dotyczących kosztów wyżywienia, do których nie załączono oświadczeń, że ze środków dotacji nie zakupiono alkoholu.

Na podstawie § 7 ust. 2 pkt 3c Zasad przyznawania i rozliczania dotacji (zał. 3 do ogłoszenia) podstawą rozliczenia kosztów wyżywienia jest faktura VAT wykazująca ilość posiłków i cenę jednostkową posiłku. Do rozliczenia kosztów wyżywienia musi być załączone oświadczenie zleceniobiorcy, że ze środków dotacji nie sfinansowano zakupu alkoholu. Zleceniobiorca, podczas kontroli, złożył wyjaśnienia dotyczące braków w dokumentacji i zobowiązał się do uzupełnienia stosownych oświadczeń.

- 3) Wystąpiły przypadki, gdzie umowy o dzieło nie zawierały podpisu osoby realizującej dzieło oraz rachunki dotyczące realizacji umowy o dzieło nie były podpisane przez osoby, które je wystawiły. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości dowód księgowy powinien zawierać co najmniej podpis wystawcy dowodu. Zleceniobiorca, zobowiązał się do uzupełnienia dokumentacji w tym zakresie.
- 4) Zgodnie z umową, NOT informowała o fakcie finansowania zadania przez MEN poprzez umieszczenie na materiałach kierowanych do uczniów, że olimpiada jest współfinansowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Wystąpiły jednak przypadki, że na materiałach związanych z realizacją zdania nie zawarto takiej informacji.

4. Zalecenia pokontrolne.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przedstawiam następujące zalecenia:

- 1) Dochować obowiązków wynikających z warunków umowy na realizację zadania publicznego w zakresie wnoszenia wkładu własnego w zadeklarowanej wysokości na sfinansowanie działań (pozycji) wskazanych w umowie.
- 2) Prowadzić dokumentację finansowo-księgową zgodnie z wymaganiami określonymi w Zasadach przyznawania i rozliczania dotacji i zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy o kontroli, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o przekazanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z upoważnienia Ministra Edukacji Narodowej

Sławomir Adamiec
Dyrektor Generalny

